

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 7C/126/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5614204089
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 02. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Brišková
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2015:5614204089.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Liptovský Mikuláš samosudkyňou JUDr. Gabrielou Briškovou v právnej veci žalobcu: BECK Financ, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Rožňavská 1, IČO: 35 830 522, právne zastúpeného: Advokátska kancelária DVORECKÝ & BOHUNICKÝ s.r.o., so sídlom v Bratislave, Lermontova 18, IČO: 35967421, proti žalovanému: X. Z., K.. XX. X. XXXX, O. V. Ľ. XXX, o splnenie povinnosti zaplatiť sumu 613,48 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Žaloba sa z a m i e t a.

Žalovanému sa n e p r i z n á v a náhrada trov konania.

odôvodnenie:

Žalobca sa podanou žalobou na tunajšom súde dňa 7. 5. 2014 domáhal uloženia povinnosti žalovanému zaplatiť mu sumu 613,48 eur, zmluvnú pokutu vo výške 0,05% zo sumy 613,48 eur denne od 17. 12. 2009 do zaplataenia, úrok z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy: 32,09 eur od 17. 10. 2009 do zaplataenia, 32,09 eur od 17. 11. 2009 do zaplataenia, 32,09 eur od 17. 12. 2009 do zaplataenia, 32,09 eur od 17. 1. 2010 do zaplataenia, 32,09 eur od 17. 2. 2010 do zaplataenia, 32,09 eur od 17. 3. 2010 do zaplataenia, 32,09 eur od 17. 4. 2010 do zaplataenia, 32,09 eur od 17. 5. 2010 do zaplataenia, 32,09 eur od 17. 6. 2010 do zaplataenia, 32,09 eur od 17. 7. 2010 do zaplataenia, 32,09 eur od 17. 8. 2010 do zaplataenia, 32,09 eur od 17. 9. 2010 do zaplataenia, 32,09 eur od 17. 10. 2010 do zaplataenia, 32,09 eur od 17. 11. 2010 do zaplataenia, 32,09 eur od 17. 12. 2010 do zaplataenia, 32,09 eur od 17. 1. 2011 do zaplataenia, ako aj náhrady trov konania. Žalobu odôvodnil uzavretou Zmluvou o nájomné s následnou kúpou prenajatej veci č. 29016372 dňa 16. 9. 2009 medzi účastníkmi konania. Na základe zmluvy žalovaný obdržal tovar, za ktorý mal zaplatiť žalobcovi sumu 623,48 eur. Žalovaný sa zaviazal zaplatiť prvú mimoriadnu splátku vo výške 100 eur a zostávajúcu časť splatiť mesačnými splátkami vo výške 32,09 eur v počte splátok 16 od 16. 10. 2009. Žalovaný porušil svoju zmluvnú povinnosť a žalobcovi dlžnú sumu vo výške 613,48 eur neuhradil. V prípade omeškania žalovaného ako nájomcu si zmluvné strany dohodli podľa článku 2, bod 8 zmluvy zmluvnú pokutu vo výške 0,05% z dlžnej sumy za každý deň omeškania do zaplataenia. Z dôvodu omeškania žalovaného s plnením dlhu žalobcovi vzniklo právo aj na zaplataenie úrokov z omeškania.

Žalovaný sa k žalobe nevyjadril.

Súd vykonal dokazovanie listinami: nájomnou zmluvou s následnou kúpou prenajatej veci, osobitnými zmluvnými ustanoveniami, formulárom o zmluvných podmienkach, splátkovým kalendárom, zistiac nasledovné:

Dňa 16. 9. 2009 účastníci konania uzavreli zmluvu, na základe ktorej mal žalovaný prevziať tovar označený ako dar.čistič, nože, foťák, vysávač, vozík, spolu v hodnote 499 eur. Žalovaný sa zaviazal splácať platby nájomného vo výške 32,09 eur v počte splátok 16, s uhradením mimoriadnej splátky 100 eur dňa 18. 9. 2009 (konečná splatnosť úveru bola dohodnutá na 21. 1. 2011). Zmluvné strany sa dohodli, že v prípade ak medzi zmluvnými stranami dôjde k uzavretiu nájomnej zmluvy s následnou kúpou prenajatej veci, použijú sa na úpravu ich právnych vzťahov z nájomnej zmluvy ustanovenia časti 2 a 3 zmluvy. Neoddeliteľnou časťou zmluvy mali byť zmluvné podmienky a záručný list. Podľa časti 2 osobitných ustanovení pre nájomnú zmluvu s následnou kúpou prenajatej veci prenajíateľ prenechal nájomcovi do užívania tovar špecifikovaný v zmluve a žalovaný sa zaviazal za tento tovar platiť prenajíateľovi dohodnuté splátky nájomného. V prípade, že sa nájomca dostane s platením nájomného podľa splátkového kalendára do omeškania, má prenajíateľ právo na dohodnutú zmluvnú pokutu 0,05% z dlžnej sumy za každý deň omeškania do zaplatenia. Vlastnícke právo k predmetu nájomnej zmluvy tovaru prechádza na nájomcu v zmysle § 496 Obchodného zákonníka bezodplatne tretím dňom po zaplatení poslednej splátky nájomného, ak sú všetky predchádzajúce splátky nájomného podľa splátkového kalendára riadne zaplatené. Vo formulári o zmluvných podmienkach zmluvy o spotrebiteľskom úvere boli uvedené náklady na spotrebiteľský úver 124,48 eur, priemerná hodnota RPMN činila 34,8%. Zo splátkového kalendára k zmluve bol zistený dátum prvej splátky 16. 10. 2009 a dátum poslednej splátky 16. 1. 2011.

V súlade s ust. § 101 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku súd rozhodol aj v neprítomnosti účastníkov konania a právneho zástupcu žalobcu, ktorí boli na súdne pojednávanie riadne predvolaní. Nepožiadali o odročenie pojednávania, nevzniesli dôkazné návrhy. Súd rozhodol prihliadajúc na obsah spisu a doposiaľ vykonané dôkazy, keďže preukázaný skutkový stav umožňoval vydať meritórne rozhodnutie a nebol zistený vážny dôvod odročenia pojednávania.

Podľa § 491 ods. 1 Občianskeho zákonníka:

Závazky vznikajú najmä zo zmlúv týmto zákonom výslovne upravených; môžu však vznikáť aj z iných zmlúv v zákone neupravených (§ 51) aj zo zmiešaných zmlúv obsahujúcich prvky rôznych zmlúv.

Podľa § 663 Občianskeho zákonníka:

Nájomnou zmluvou prenajíateľ prenecháva za odplatu nájomcovi vec, aby ju dočasne (v dojednanej dobe) užíval alebo z nej bral aj úžitky.

Podľa § 588 Občianskeho zákonníka:

Z kúpnej zmluvy vznikne predávajúcemu povinnosť predmet kúpy kupujúcemu odovzdať a kupujúcemu povinnosť predmet kúpy prevziať a zaplatiť zaň predávajúcemu dohodnutú cenu.

Podľa § 54 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka:

Zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 517 ods. 1 veta prvá, ods. 2 Občianskeho zákonníka:

Dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní.

Ak ide o omeškania s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení, úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 101 Občianskeho zákonníka:

Pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

Podľa § 100 ods. 1, veta prvá Občianskeho zákonníka:

Právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110).

Podľa § 110 ods. 3 Občianskeho zákonníka:

Úroky a opakujúce sa plnenia sa premlčujú v troch rokoch; ak však ide o práva právoplatne priznané alebo písomne uznané, platí táto premlčacia doba, len pokiaľ ide o úroky a opakujúce sa plnenia, zročnosť ktorých nastala po právoplatnosti rozhodnutia alebo po uznaní.

Podľa § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (v znení účinnom od 1. 5. 2014):

Orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keby inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti a citované zákonné ustanovenia súd žalobu zamietol, keď vykonaným dokazovaním nebola preukázaná jej dôvodnosť. V konaní nebolo sporné uzavretie nájmovej zmluvy s následnou kúpou prenajatej veci medzi žalobcom ako veriteľom a žalovaným ako dlžníkom dňa 16. 9. 2009. Žalovaný nenamietal tvrdenia žalobcu ohľadom obsahových náležitostí zmluvy, ako ani porušenia zmluvnej povinnosti prevzatej zmluvou žalovaným a to platiť dohodnuté platby riadne a včas. V konaní nebolo sporné, že k splatnosti dlhu došlo uplynutím lehoty splatnosti každej jednotlivéj dohodnutej mesačnej platby.

Keďže od nasledujúceho dňa začala plynúť trojročná premlčacia lehota, ktorá uplynula pri poslednej platbe dňom 17. 1. 2014, žaloba podaná dňa 7. 5. 2014, bola podaná po uplynutí trojročnej premlčacej lehoty. Inštitút premlčania predstavuje zánik vymáhateľnosti práva, v dôsledku čoho veriteľ sa nemôže dôvodne pred súdom domáhať zaplatenia dlžnej sumy. Vzhľadom na spotrebiteľský charakter zmluvy bola daná aplikácia Občianskeho zákonníka, upravujúca trojročnú premlčaciu lehotu. Podľa § 54 Občianskeho zákonníka sa spotrebiteľ nemôže vopred vzdať práv, ktoré mu priznáva Občiansky zákonník. Pre spotrebiteľa je výhodnejšia právna úprava priznaná Občianskym zákonníkom. Námiety týkajúce sa preferovania Obchodného zákonníka neobstoja, pretože všetky režimy a opatrenia určené na ochranu spotrebiteľov platia bez ohľadu na typ štandardnej formulárovej zmluvy (čo je aj daný prípad) platia aj vo vzťahu k tzv. absolútnym obchodnoprávnym vzťahom (Rozsudok Krajského súdu v Prešove, č. konania 6Co/95/2010 zo dňa 27. 1. 2011). Novela Občianskeho zákonníka vykonaná zákonom č. 102/2014 Z. z. explicitne (v ustanovení § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka) upravila favorizovanie aplikácia Občianskeho zákonníka na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ (t. j. prednostne sa použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva). Z uvedeného ustanovenia jednoznačne vyplýva, že Občiansky zákonník bude

použitý aj na inštitút premlčania, aj keby sa na právny režim mala použiť inak právna úprava Obchodného zákonníka. Ústavný súd SR v Uznesení pod sp. zn. I. ÚS 402/2013-10 zo dňa 19. 6. 2013, konštatoval, že prednostným uplatnením Občianskeho zákonníka na prospech spotrebiteľa aj na úver ako absolútny obchod upravený v Obchodnom zákonníku nedošlo k porušeniu ústavných práv veriteľa.

Uvedené odôvodnenie sa vzťahuje aj na premlčanie zmluvnej pokuty splatnej 17. 12. 2009, keďže aj vo vzťahu k nej uplynula trojročná premlčacia lehota dňom 17. 12. 2012 (pričom žaloba bola podaná na súde až dňa 7. 5. 2014).

Ustanovenie § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov zakotvilo povinnosť súdu v každom konaní preskúmať, či nárok uplatňovaný proti spotrebiteľovi nie je premlčaný resp. či nie je daná iná zákonná prekážka, ktorá by neumožňovala nárok po práve priznať (Rozsudok Krajského súdu v Žiline, č. konania 11Co/503/2014-63 zo dňa 24. 11. 2014). Citované ustanovenie (§ 5b) má procesnoprávny charakter, bolo zavedené zákonom č. 102/2014 Z. z., pričom neobsahuje osobitné prechodné ustanovenie, ktoré by účinky tohto ustanovenia posunulo na veci rozhodované po účinnosti predmetnej právnej úpravy; ide o tzv. režim okamžitej aplikability, ktorá sa uplatňuje pri procesných predpisoch (Rozsudok Krajského súdu v Žiline zo dňa 24. 11. 2014, č. konania 11Co/503/2014-63, Rozsudok Krajského súdu v Žiline, č. konania 11Co/478/2014-142 zo dňa 9. 2. 2015 a Rozsudok Krajského súdu v Žiline, č. konania 5Co/716/2014-63 zo dňa 16. 12. 2014).

Žaloba bola zamietnutá aj o zaplatenie príslušenstva premlčanej pohľadávky, keďže v prípade premlčania hlavného záväzku sa účinky premlčania vzťahujú aj na príslušenstvo, ktoré malo vzniknúť za obdobie po premlčaní dlhu. Vzhľadom na dátum podania žaloby (7. 5. 2014) a dátumy vzniku omeškania s plnením dlhu u poslednej platby 17. 1. 2011, bolo potrebné konštatovať premlčanie uplatneného nároku príslušenstva.

O náhrade trov konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, keď žalovanému, ktorý bol v konaní úspešný vznikol nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v konaní neúspešnému. Z dôvodu, že žalovaný si náhradu trov konania neuplatňoval súd rozhodol tak, že žalovanému sa nepriznáva náhrada trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Žiline v dvoch vyhotoveniach.

Podľa § 205 ods. 1 OSP v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sleduje, dátum, podpis) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 OSP odvolanie proti rozsudku, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),

f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov.